

Terrafilm, Brno (v likvidaci)

1938–1956

Inventář

Název archivu:	Národní filmový archiv, Praha
Název archivní pomůcky:	Terrafilm, Brno (v likvidaci)
Časový rozsah pomůcky:	1938–1956
Druh archivní pomůcky:	Inventář
Číslo evidenčního listu NAD:	160
Evidenční číslo pomůcky:	107
Jméno zpracovatele:	Bc. Feige Jakub
Místo a rok vyhotovení archivní pomůcky:	Hradištko pod Medníkem, 2008

Obsah

I.	Obsah	II
II.	Vývoj původce archivního souboru	III
III.	Vývoj a dějiny archivního souboru	X
IV.	Archivní charakteristika archivního souboru	XI
V.	Rozbor obsahu archivního souboru	XII
VI.	Záznam o uspořádání archivního souboru a sestavení pomůcky	XIV
VII.	Použité prameny a literatura	XIV
VIII.	Inventární seznam	1
IX.	Rejstřík – jmenný, místní, firem, institucí a filmů	7

II. Vývoj původce archivního souboru

Zakladatelem a majitelem brněnské půjčovny a výroby filmů Terrafilm byl Dr. Roman Miškevyč.¹ Filmem se začal zabývat již během studií na veterinární fakultě, kdy natáčel odborné a vědecké filmy, později působil jako vysokoškolský asistent pro vědeckou kinematografii. V roce 1929 vykonával funkci technického ředitele filmové půjčovny a výroby Legiafilm v Brně.² Ve službách této firmy se rovněž uplatnil jako kameraman němému hranému filmu *Strýček z Ameriky* (1929).³ Záhy poté se vydal na dráhu samostatného podnikatele a začal provozovat svoji vlastní půjčovnu a výrobu pod názvem Terrafilm.⁴

„Terrafilm, půjčovna a výroba filmů“ vznikla v červnu 1930 v Brně. Do roku 1934 se sídlo firmy nacházelo v ulici Běhounská 7, od roku 1935 v ulici Na hradbách 8.⁵ Zpočátku se pravděpodobně jednalo o neprotokolovanou živnost, neboť do firemního rejstříku u Krajského soudu civilního v Brně (spis sign. A XVI 60) byla firma zapsána až 25. 1. 1943 pod zněním „Dr. Roman Miszkiewicz, Terrafilm“. Hlavní závod se nacházel v Brně: sídlo, provozovna a skladiště v ulici Na hradbách 8, skladovací prostory pro filmový materiál ve filmovém skladišti v Brně – Komárově (Brněnská 29).⁶ V činnosti byl i vedlejší závod (expozitura), sídlící v Praze 2, Růžová 16 (Krajský soud obchodní Praha, spis sign. A XXXIII 132). V Praze také firma využívala sklad na Žižkově (nákladové nádraží).⁷ Předmětem

---

¹ Roman Miškevyč (* 11.5. 1901 Stryj, národnost ukrajinská, náboženství řecko katolické, původní tvar příjmení Miszkiewicz, užíval však i počeštěnou variantu Miškevyč). Absolvent veterinářské a právnické fakulty – dosažený titul MVDr. a JUDr. Srov. HAVELKA, Jiří: *Kdo byl kdo v československém filmu před rokem 1945*. Praha: ČSFÚ 1979, s. 169. Rovněž Národní filmový archiv v Praze (dále jen NFA Praha), fond Českomoravské filmové ústředí (dále jen ČMFÚ), k. 17, inv. č. 352.

² Brněnský Legiafilm vznikl v září 1928. Zpočátku se zaměřoval na výrobu reklamních filmů (v roce 1929 vyrobil 15 krátkých němých snímků), v letech 1928–1933 vydával filmový žurnál „Legiažurnál“. Srov. ŠTÁBLA, Zdeněk: *Data a fakta z dějin československé kinematografie 1896–1945*, sv. 2. Praha: ČSFÚ 1989, s. 588 a HAVELKA, J.: *Kdo byl...*, s. 169. Rovněž HAVELKA, J.: *Čs. filmové hospodářství (dále jen ČSFH) I. (Zvukové období 1929–1934)*. Praha: Nakladatelství Čefis 1935, s. 12.

³ *Český hraný film I. 1898–1930*. Praha: NFA 1995, s. 190. J. Havelka ve svém *Čs. filmovém hospodářství* uvádí rok výroby tohoto filmu 1930, viz HAVELKA, J.: *ČSFH I.*, s. 95.

⁴ Název „Terra Film“ nesla v té době i jedna z největších německých filmových výroben, sídlící v Berlíně. V souvislosti s brněnským Terrafilmem jde pouze o shodu názvů, žádný bližší vztah mezi firmami nebyl zjištěn.

⁵ ŠTÁBLA, Z.: *Data a fakta z dějin československé kinematografie 1896–1945*, sv. 3. Praha: ČSFÚ 1990, s. 143 a HAVELKA, J.: *ČSFH*, s. 128 a HAVELKA, J.: *ČSFH II. (Rok 1935)*. Praha: Nakladatelství Knihovny Filmového kurýru 1936., s. 30. Od roku 1946 nese ulice Na hradbách označení Rooseveltova, srov. FLODROVÁ, Milena – GALASOVSKÁ, Blažena – VODIČKA, Jaroslav: *Seznam ulic města Brna s vývojem jejich pojmenování*. Brno: Muzejní a vlastivědná společnost v Brně 1984, s. 148.

⁶ Inv. č. 18. V r. 1991 byl název ulice Brněnská zrušen a ulice rozdělena mezi ulice Dornych a Svatopetrskou, viz FLODROVÁ, Milena: *Brněnské ulice a vývoj jejich názvů od 13. století po dnešek*. Brno: Magistrát města Brna 1997, s. 42.

⁷ NFA Praha, f. ČMFÚ, k. 38, inv. č. 681.

podnikání bylo „filmování s vyloučením pořizování fotografických snímků a půjčovna a prodej filmů“.⁸

Terrafilm zaměstnával 6 osob:⁹ Josef Piska (disponent), Ing. Roman Karačevský (Karaczewski), Božena Treutlerová (korespondentka), Štěpán Miškevyč, Konrád Herinek (expedice)¹⁰ a Josef Směšný, který pro firmu sjednával uzávěrky filmů, z nichž dostával příslušné provize.¹¹

Během svého působení vyrobil Terrafilm v letech 1930–1940 celkem 9 celovečerních hraných a větší počet krátkých filmů (reklamní, dokumentární).¹² Do produkce firmy náleží i film vyrobený pro americkou divadelní hru „Muži v bílém“, která byla uvedena v brněnském Zemském divadle (premiéra v roce 1936, režisér Antonín Klimeš).¹³ Po finanční stránce se na produkci Terrafilmu podílel Emil Meissner, pražský obchodník a majitel společnosti Meissner Film, spol. s r. o. (Praha 2, Václavské náměstí 30 – palác Stýblo).¹⁴

Vedle filmové výroby se Terrafilm zabýval obchodem a distribucí filmů, od roku 1935 byl členem kartelu filmových dovozců.¹⁵ Z českých snímků firma exploatovala filmy vlastní výroby. Ze zahraniční produkce dovážela do ČSR celovečerní filmy z Polska (v letech 1931–1934),¹⁶ od roku 1935 potom uváděla filmy francouzské, německé, maďarské či anglické provenience a z krátkých filmů především přírodní snímky rakouské společnosti Selenophon Wien.¹⁷ Od prosince 1939 Terrafilm půjčoval americko – ukrajinské filmy emigrantské společnosti Ukrajín Film Corporation (filmy *Marusia* režiséra Lea Bulgakova – v ukrajinské verzi a film *Natalka Poltavka* režiséra Vasilije Avramenka).¹⁸

---

⁸ Ve firemní agendě fondu C 11 Krajského soudu civilního Brno se spisy Terrafilmu nedochovaly – k dispozici tu jsou pouze základní údaje uvedené v rejstříku – pomocné knize, jedná se o 2 zápisy (informaci poskytla Mgr. Jana Fasorová, Moravský zemský archiv v Brně – 7.2. 2008). Výpisy z obchodního rejstříku viz inv. č. 29.

⁹ Údaj z roku 1943. Viz NFA Praha, f. Kosmosfilm spol. s r. o. (dále jen Kosmosfilm), inv. č. 14.

¹⁰ Inv. č. 9; NFA Praha, f. Kosmosfilm, inv. č. 36.

¹¹ Inv. č. 19.

¹² Dr. R. Miškevyč se přímo podílel na vzniku 2 filmů, v jednom případě jako kameraman, ve druhém jako vedoucí výroby. Viz tabulky na s. VIII–IX.

¹³ ŠTÁBLA, Z.: *Data a fakta...* 3, s. 581.

¹⁴ E. Meissner pro Terrafilm financoval 5 filmů (z toho jeden byl pořízen v české i německé verzi). Srov. ŠTÁBLA, Z.: *Data a fakta...* 3, s. 230.

¹⁵ Kartel byl utvořen v roce 1935 a existoval až do léta 1939, kdy došlo k jeho likvidaci. Srov. HAVELKA, J.: *České filmové hospodářství VI. (1939)*. Praha: Nakladatelství Knihovny Filmového kurýru 1940, s. 29.

¹⁶ Terrafilm, spolu s dalšími brněnskými půjčovnami Excelsiorfilmem a Kinofilmem, začal v roce 1931 vůbec jako první v ČSR uvádět polské celovečerní filmy. Srov. HAVELKA, J.: *ČSFH I.*, s. 128.

¹⁷ HAVELKA, J.: *ČSFH I., II., Týž: ČSFH III. (Rok 1936)*. Praha: Nakladatelství Knihovny Filmového kurýru 1937, Týž: *ČSFH IV. (Rok 1937)*. Praha: Nakladatelství Knihovny Filmového kurýru 1938 a týž: *ČSFH V. (Rok 1938)*. Praha: Nakladatelství Knihovny Filmového kurýru 1939.

¹⁸ Tyto filmy měly nahradit sovětské filmy, jejichž dovoz byl do ustanoveného Protektorátu Čechy a Morava zakázán. Viz ŠTÁBLA, Z.: *Data a fakta z dějin československé kinematografie 1896–1945*, sv. 4. Praha: ČSFÚ 1990, s. 205–206 a HAVELKA, J.: *ČSFH VI.*, s. 34.

Nástupem protektorátu a vypuknutím 2. světové války došlo k postupnému omezení podnikatelské činnosti Dr. Romana Miškevyče. Nejprve v roce 1939 bylo zakázáno uvádění některých zahraničních snímků (anglické, francouzské, americko – ukrajinské filmy),¹⁹ poté nařízením říšského protektora z 16.10. 1941 byla firmě zakázána další výroba českých filmů. Výnosem téhož okupačního úřadu ze 4.3. 1943 č. IV./2-4450 (výnos o koncentraci půjčovenství v Čechách a na Moravě) pak byl dnem 3.5. 1943 zastaven provoz Terrafilmu jako půjčovny filmů a činnost firmy zcela ustala. Firma – stejně jako dalších 16 likvidovaných půjčoven – musela své filmy (včetně filmových monopolů a práv) odevzdat do exploatace nově utvořené společnosti Kosmosfilm spol. s r. o. (odprodej).²⁰ V případě Terrafilmu se jednalo o 7 celovečerních a 3 krátké filmy.²¹ Kromě filmového materiálu propůjčil Dr. Roman Miškevyč do užívání Kosmosfilmu i část provozního zařízení a předal některé své pracovní síly.²²

Likvidací Terrafilmu přišel Dr. Roman Miškevyč o zdroj příjmů ze svého soukromého podnikání. Odkoupením členského podílu z kmenového kapitálu Kosmosfilmu se stal podílníkem této společnosti²³ a osobně se účastnil na výnosu ze svých bývalých filmů.²⁴ Na valné hromadě (16. 4. 1943) byl také zvolen náhradníkem do dozorčí rady Kosmosfilmu.²⁵ Mimoto se příležitostně zabýval titulkováním cizojazyčných filmů.²⁶

Po osvobození v roce 1945 byly dekretem prezidenta republiky č. 5/1945 Sb. z 19. 5. zrušeny jakékoliv majetkově-právní jednání a převody uzavřené po 29.9. 1938 pod tlakem okupace, tudíž i nařízení o zastavení činnosti filmových půjčoven z roku 1943.²⁷ Z právního hlediska tak firma nebyla zlikvidována a stále existovala (rovněž dosud nedošlo k výmazu

---

¹⁹ Inv. č. 4.

²⁰ Inv. č. 1 a 23. Rovněž NFA Praha, f. Kosmosfilm, inv. č. 31 a HAVELKA, J.: *České filmové hospodářství IX. (1942)*. Praha: Nakladatelství Knihovny Filmového kurýru 1943, s. 13, 18.

²¹ Celovečerní filmy: 4 české (*Vojnarka, Lucerna, Vzhůru nohama, Čekanky*), 2 německé a 1 americko-ukrajinský (*Marusia*). Viz NFA Praha, f. Kosmosfilm, inv. č. 14 a 36.

²² Inv. č. 1. V pramenech je zachycen pouze 1 pronajatý psací stroj, viz f. Kosmosfilm, inv. č. 68. Zaměstnanci Kosmosfilmu se měli stát B. Treutlerová (reklamní oddělení v Praze – korespondentka), J. Piska a K. Herinek (oba expozitura Kosmosfilmu v Brně). Viz f. Kosmosfilm, inv. č. 36.

²³ Podíly jednotlivých likvidovaných půjčoven byly stanoveny podle poměru obrátů za hospodářský rok 1941 – v případě Terrafilmu se jednalo o obrát 1 323 000,- K a z toho plynoucí podíl v hodnotě 9 000,- K (po navýšení kmenového kapitálu Kosmosfilmu 16. 4. 1943 byl podíl zvýšen na 27 000,- K). Srov. NFA Praha, f. Kosmosfilm, inv. č. 13.

²⁴ Inv. č. 34.

²⁵ HAVELKA, J.: *Filmové... IX.*, s. 13.

²⁶ Inv. č. 1.

²⁷ Dekret o neplatnosti některých majetkově-právních jednání z doby nesvobody a o národní správě majetkových hodnot Němců, Maďarů, zrádců a kolaborantů a některých organizací a ústavů.

z obchodního rejstříku).²⁸ Ve skutečnosti ale žádnou činnost nevyvíjela a k obnovení provozu již ani nedošlo.

Dne 11. 8. 1945 byl vydán dekret č. 50/45 Sb. o opatřeních v oblasti filmu, na jehož základě došlo k zestátnění filmového podnikání v ČSR – dnem 28.8. 1945 měly být místnosti, inventář, veškeré zásoby a provozní prostředky včetně bankovních hotovostí a vkladů filmových firem a společností zajištěny pro stát prostřednictvím ministerstva informací.

Majetek Terrafilmu byl převzat v několika etapách. Dne 17. 9. 1945 odebrala Čs. Filmová kronika (Praha 2, Vodičkova 30), bez vědomí majitele Dr. Romana Miškevyče, pozitivní filmové suroviny Kodak.²⁹ Hlavní zajištění majetku firmy se konalo 20. 9. 1945, kdy na základě výnosu ministerstva informací z 1. 9. 1945 č. 80782/45 (vydaného dle § 4 dekretu č. 50/45 Sb.) převzali zástupci Státní půjčovny filmů (dále jen SPF) Robert Penka (pověřen provedením likvidace) a Pavel Švehla (pověřen provedením inventárního soupisu) od dosavadního majitele Dr. Romana Miškevyče (za účasti Josefa Pisky) provozní prostředky, zařízení kanceláře apod., a místnosti v Brně, Na hradbách č. 8 a dále pak staré kopie filmů a surový filmový materiál uložený ve skladu v Brně – Komárově.³⁰ Následný den (21. 9.) byly převzaty pro Státní ústředí pro kinofikaci přijímací a projekční přístroje a různé neosvětlené filmové suroviny zn. Kodak, uložené v místnostech firmy Holý v Brně (Dřevařská ulice).³¹ Dr. Romanu Miškevyčovi byl také zadržen podíl z jeho filmů exploatovaných u Kosmosfilmu v hodnotě cca. 105 000,- K.³² Majitel Dr. Roman Miškevyč nesouhlasil se zabavením části zařízení – vybavení kanceláře, které – na rozdíl od úředníků SPF – považoval za svůj soukromý majetek, a zpětně se dožadoval jeho navrácení.³³ Za odevzdaný majetek (provozní prostředky a procento z exploatace filmů v režii SPF) měla být vyplacena náhrada stanovená na základě tzv. náhradového řízení, ke kterému mělo být přikročeno až po vydání směrnic ministra informací k náhradovému řízení.

Dne 8.10. 1945 byla do Terrafilmu dosazena národní správa (Terrafilm v likvidaci) – zplnomocněnec ministra informací pro správu filmových půjčoven v zemi České a Moravskoslezské Josef Hlinomaz (ředitel SPF, Praha 2, Národní třída 28) ustanovil

---

²⁸ Dvěma zaměstnancům (Ing. Roman Karačevsky, Josef Piska) skončil jejich služební poměr až dnem 31.12. 1945. J. Piska byl poté převzat do služeb Státní půjčovny filmů v Brně, R. Karačevský byl zaměstnán mimo ČSR. Srov. inv. č. 12, 13. Např. Berní úřad v Brně nebral na vplynutí Terrafilmu do Kosmosfilmu v roce 1943 žádný zřetel a firma tak byla zatížena veškerými daněmi i za roky 1943–1945, viz inv. č. 8.

²⁹ Inv. č. 34.

³⁰ Inv. č. 18, 34.

³¹ Převzetí 21.9. se navíc za SPF ještě účastnil František Bělohradský. Srov. inv. č. 18, 34. Na adrese Dřevařská č. p. 20 bydlel Dr. R. Miškevyče, viz inv. č. 1, 26.

³² Inv. č. 27.

³³ Inv. č. 1, 23, 27.

národním správcem právního úředníka SPF v Praze JUDr. Oldřicha Bureše (Praha), kterého pověřil vedením a správou obchodních záležitostí Terrafilmu až do úplné likvidace firmy.³⁴ Dne 23.10. 1945 jmenoval navíc dalšího národního správce Roberta Penku, vedoucího pobočky SPF v Brně (Brno, Františkánská 1), jemuž svěřil správu hlavního závodu v Brně. Josefu Burešovi ponechal nadále správu pražské expozitury a záležitosti podílu v Kosmosfilmu.³⁵

Proti dosazení národní správy podal Dr. Roman Miškevyč protest (22. 10. 1945), neboť národní správu vnímal jako bezpředmětnou (půjčovnu filmů měl již za zlikvidovanou – neexistující – zrušenou německými okupanty v roce 1943, navíc zařízení a provozní místnosti již byly předány). Byl však označen za osobu státně nespolehlivou, což dosazení národní správy do podniku umožňovalo a především národní a státní nespolehlivost hrály zásadní roli v případném náhradovém řízení za předaný majetek.³⁶

Měsíc poté – 22. 11. 1945 – Josef Hlinomaz národní správu odvolal. Národní správce JUDr. Oldřich Bureš byl zcela zproštěn své funkce a záležitost likvidace postoupil Zplnomocněnci pro hospodářské a finanční věci v oboru filmu pro Československou republiku (Praha 2, Vodičkova 36, palác Lucerna). Téměř současně – 27. 11. 1945 – Josef Hlinomaz (SPF) zbavil funkce národního správce i Roberta Penku, zároveň s tím ho ale pověřil vedením záležitostí firmy z titulu likvidátora. V likvidačních věcech pak začal Robert Penka podléhat pokynům Ústředního likvidačního oddělení zplnomocněnce pro hospodářské a finanční věci (později náhradové oddělení, Praha 2, Wenzigova 5).³⁷ Dosazení Roberta Penky bylo později ještě stvrzeno přímo ministrem informací: výnosem č. j. 82.441/45-V/1 z 28. 1. 1946 byl jmenován likvidátorem (věc: Jmenování likvidátorů u německých a kolaborantských firem) a dekretem č. 80734-46-V ze 16. 2. 1946 (dekret pro správu německých a kolaborantských firem) správcem firmy Terrafilm v likvidaci (hlavního i vedlejšího závodu). V obou případech bylo Robertu Penkovi nařízeno, aby co nejdříve provedl likvidaci firmy ve smyslu dekretu č. 50/45.³⁸ Mimoto mu bylo doporučeno, aby

---

³⁴ Inv. č. 23.

³⁵ Na základě dekretu prezidenta republiky č. 5 Sb. z 19.5. 1945 o národní správě. Viz inv. č. 1.

³⁶ Podle dekretu č. 50/45 Sb., § 2, odst. 4 se osobám národnostně či státně nespolehlivým náhrada za majetek neměla poskytovat. R. Miškevyč doklady o své státní a národnostní spolehlivosti údajně předložil (informace z 22. 10. 1945), celá záležitost byla 21. 5. 1947 pod č. j. NČ 3828 postoupena Okresnímu soudu, trestní oddělení VII. v Brně – ještě ani v květnu 1948 však nebyla tato věc soudem projednána. Srov. inv. č. 6, 8 a 23.

³⁷ Inv. č. 1, 23.

³⁸ Inv. č. 8. Zajímavé je, že v obou případech bylo jmenování zdůvodněno tím, že má být zajištěno provedení převzetí majetku podle § 2, odst. 1 dekretu č. 50 Sb., což ve skutečnosti proběhlo již v září 1945. R. Penka působil také jako likvidátor brněnských firem Excelsiorfilm a Standardfilm, viz inv. č. 34.

v záležitostech likvidace spolupracoval s ředitelem SPF v Praze a v zásadních věcech se řídil jeho pokyny.³⁹

Likvidátor Robert Penka měl na starosti provedení likvidace Terrafilmu: především zajištění vkladů a kont u bankovních ústavů, vypovězení zaměstnanců, vypořádání nejrůznějších závazků a pohledávek (mezi nimi např. i daňové nedoplatky a nedoplatky pojistného), záležitosti členského podílu Dr. Romana Miškevyče v Kosmosfilmu (vyúčtování exploatace „Terrafilmu“, vypovězení členského podílu) apod. Dne 16. 1. 1947 odeslal náhradovému oddělení zplnomocněnce ministra informací pro hospodářské a finanční věci zprávu o likvidaci s popisem jmění k 5. 1. 1947 a celkové vyúčtování likvidace (v únoru stejnou zprávu odeslal též Ústřednímu ředitelství Československé filmové společnosti, právnímu odd. – distribuce, Dr. Oldřich Bureš).⁴⁰

V dubnu 1948 byl Robert Penka z funkce likvidátora odvolán a novými správci – likvidátory se 30. 4. 1948 stali Antonín Rajmon, František Dostálek a František Einhorn (ministerstvo informací, odb. V/3, Praha 2, Klimentská 6).⁴¹ Zmínění pánové setrvali v pozici správců – likvidátorů Terrafilmu jen do února 1949, kdy je vystřídal Dr. Karel Myška (Praha 7, Strojnická 21).⁴² Poslední změna na tomto postu se uskutečnila v roce 1950. Z důvodu úmrtí Karla Myšky ustanovilo v červnu 1950 ministerstvo informací a osvěty nového správce – likvidátora Československý státní film (dále jen ČSF) a výkonem funkce pověřilo úsek Hospodářství a správa ČSF (Praha 2, Jindřišská 34).⁴³ Následně poté byla určena zodpovědná osoba – úředník ČSF JUDr. Václav Šefrna.⁴⁴

Teprve až 28. 1. 1956 vyzval Lidový soud civilní v Praze k podání návrhu na výmaz firmy z obchodního rejstříku (A XXXIII 132).⁴⁵

---

³⁹ Inv. č. 7.

⁴⁰ Inv. č. 10, 21, 22, 37

⁴¹ Výměr ministerstva informací a osvěty ze 30.4. 1948 č. 82262/48-V/3. Viz inv. č. 29.

⁴² Výnos Ministerstva informací a osvěty v Praze z 11.2. 1949 č. j. 81.091/49/V/1. Vedle Terrafilmu se K. Myška stal správcem – likvidátorem dalších dosud nezlikvidovaných filmových firem a společností (včetně Českomoravského filmového ústředí (ČMFÚ)).

⁴³ Výnos ministerstva informací a osvěty z 22.6. 1950 č. j. 11.381/50 pres. Viz inv. č. 29.

⁴⁴ 28.7. 1950, č. j. 15.584/50 pres. Viz inv. č. 29.

⁴⁵ Byla stanovena lhůta 1 měsíc, po jejímž vypršení mělo dojít k zániku a výmazu firmy z moci úřední. Srov. inv. č. 29.

TERRAFILM – výroba celovečerních hraných filmů⁴⁶

Rok výroby	Název filmu	Žánr	Režie	Pozn.
1930	<i>Vše pro lásku</i>	Komedie	Martin Frič	– němý film, kamera: Roman Miškevyč
1933	<i>Dvanáct křesel</i> <i>Dwanaście krzesel</i>	Komedie	Martin Frič, Michał Waszyński	– česko-polská koprodukce s Rex-Filmem Varšava, předloha Ilja Ilf a Jevgenij Petrov: povídka „Dvanáct křesel“
1934	<i>Rozpustilá noc</i>	Komedie	Vladimír Majer	
1934	<i>V cizím revíru</i> <i>Wilderer vom Egerland</i> <i>(Im fremden Revier)</i>	Drama	Vladimír Majer	– česko-rakouská koprodukce, film byl stejným štábem a se stejnými herci natáčen souběžně v české a německé jazykové mutaci
1935	<i>Rozpustilá noc</i> <i>[německá verze]</i> <i>Csardas</i> <i>(Ihre tollste Nacht)</i>	Komedie	Walter Kolm-Veltée, Jakob Fleck, Luise Fleck	– česko-rakouská koprodukce
1936	<i>Vojnarka</i>	Drama	Vladimír Borský	– předloha Alois Jirásek: divadelní hra „Vojnarka“, kulturně výchovný film
1938	<i>Lucerna</i>	Pohádka	Karel Lamač	– vedoucí výroby: Roman Miškevyč, předloha Alois Jirásek: divadelní hra „Lucerna“, film věnován výročí zrušení roboty a 20. výročí vzniku ČSR
1938	<i>Vzhůru nohama</i>	Komedie	Jiří Slavíček	– předloha Jan Neruda: povídka „Figurka – Idylický úryvek ze zápisů advokátního koncipienta“ ze sbírky „Povídky malostranské“
1940	<i>Čekanky</i>	Komedie	Vladimír Borský	– předloha F. X. Svoboda: divadelní hra „Čekanky“

TERRAFILM – výroba krátkých filmů⁴⁷

Rok výroby	Počet a názvy filmů
1930–1934	21 němých krátkých filmů, např.: <i>Čechoslovák Ant. Hudec</i> (kulturně výchovný), <i>První čs. auto s předním náhonem</i> (kulturně výchovný), <i>Autem rychleji k obchodnímu úspěchu</i> (reklamní), <i>Přes 10 000 km ve dvaceti dnech sériovým autem</i> (reklamní), <i>Napříč Šumavou</i> (reklamní), <i>300 km Šumavou</i> (reklamní), <i>800 km Moravou</i> (reklamní)
1935	1 zvukový krátký film: <i>Ladol, tekuté cididlo</i> (reklamní)
1936	2 zvukové krátké filmy: <i>Jak vzniká psací stroj</i> (poučný, mládeži přístupný), <i>První návštěva presidenta republiky v Brně</i> (časový, mládeži přístupný)
1937	1 krátký film: <i>Beskydy</i> (dokumentární film – přírodní, kulturně výchovný) ⁴⁸
1938	1 krátký film: <i>Šárka u Tišnova</i> (reklamní)
1940	1 krátký film: <i>Čekanky</i> (reklamní na celovečerní film <i>Čekanky</i>)

⁴⁶ *Český hraný film I. 1898–1930*. Praha: NFA 1995 a *Český hraný film II. 1930–1945*. Praha: NFA 1998.

⁴⁷ ŠTÁBLA, Z.: *Data a fakta...* 3, s. 143. HAVELKA, J.: *ČSFH I., II., III., IV., V.* a TÝŽ: *České filmové hospodářství VII. (1940)*. Praha: Nakladatelství Knihovny Filmového kurýru 1941.

⁴⁸ Film distribuovala půjčovna Moldavia.

III. Vývoj a dějiny archivního souboru

Písemnosti Terrafilmu byly pravděpodobně ukládány v sídle firmy v Brně (ulice Běhounská 7, od roku 1935 v ulici Na hradbách 8).⁴⁹ Nacházet se mohly také u pražské pobočky v Praze 2, Růžová 16. Z původního spisového materiálu či úředních knih se však nic nezachovalo.

Archivní soubor obsahuje pouze písemný materiál osob a institucí, které se podílely na likvidaci firmy (Terrafilm v likvidaci). V říjnu 1945 byli do Terrafilmu dosazeni národní správci: právní úředník SPF v Praze JUDr. Oldřich Bureš (Praha 2, Národní třída 28) a vedoucí pobočky SPF v Brně Robert Penka (Brno, Františkánská 1). JUDr. Oldřich Bureš zastával post národního správce pouze v období od 8. 10. 1945 do 22. 11. 1945 a po svém odvolání postoupil veškerý listinný materiál týkající se likvidace Zplnomocněnci pro hospodářské a finanční věci v oboru filmu pro Československou republiku (Praha 2, Vodičkova 36, palác Lucerna).⁵⁰

Hlavní část likvidačních prací měl na starosti národní správce a poté i likvidátor Robert Penka. Ve své funkci působil od 23. 10. 1945 do dubna 1948 a podléhal pokynům Ústředního likvidačního oddělení zplnomocněnce pro hospodářské a finanční věci (později náhradové oddělení, Praha 2, Wenzigova 5) a řediteli SPF v Praze (Praha 2, Národní třída 28).⁵¹ Po svém odvolání v roce 1948 předal na počátku května tohoto roku písemný materiál svým nástupcům Františku Einhornovi, Františku Dostálkovi a Antonínu Rajmonovi (ministerstvo informací, odb. V/3, Praha 2, Klimentská 6).⁵²

Dne 11. 2. 1949 byl novým správcem – likvidátorem jmenován Dr. Karel Myška (Praha 7, Strojnická 21). Z listopadu 1949 pochází údaj o tom, že spisový materiál se nacházel na blíže nespecifikovaném místě v Radlicích.⁵³ Po úmrtí Dr. Karla Myšky byl v červnu 1950 správcem – likvidátorem ustanoven úředník ČSF JUDr. Václav Šefrna (ČSF, úsek Hospodářství a správa, Praha 2, Jindřišská 34).

Písemnosti jednotlivých národních správců (správců – likvidátorů) byly nakonec soustředěny v rámci ČSF (vznik 23. 4. 1948), kam rovněž vplynul i písemný materiál

---

⁴⁹ Od roku 1946 nese ulice Na hradbách označení Rooseveltova, srov. FLODROVÁ, M. – GALASOVSKÁ, B. – VODIČKA, J.: *Seznam ulic města Brna...*, s. 148.

⁵⁰ Inv. č. 23.

⁵¹ Dosavadní majitel Dr. Roman Miškevyč mu byl povinen předat veškeré účetní knihy a záznamy, potřebné pro přehled o stavu firmy. Zda-li se tak stalo není známo, každopádně se žádný takový materiál nezachoval. Viz inv. č. 1.

⁵² Inv. č. 8.

⁵³ Srov. inv. č. 31 (stvrzenka za jízdu elektrickou drahou do Radlic k prohlídce spisového materiálu Terra-film ve dnech 16. a 17.11. 1949 – proplaceno A. Rajmonovi).

nadřízených institucí (viz výše). Všechny tyto dokumenty byly k sobě přiřazeny a sloučeny do jednoho souboru, jenž byl uložen v Podnikovém archivu Ústředního ředitelství ČSF. V souvislosti se zánikem Ústředního ředitelství ČSF byl jeho podnikový archiv likvidován a v roce 1991 písemnosti fyzicky převzal bez předávacího protokolu a jakýchkoli evidenčních pomůcek Český filmový ústav, jehož nástupnickou organizací je Národní filmový archiv (dále jen NFA).⁵⁴

Co se týče uspořádání spisů u původců, nelze – i z důvodu malého rozsahu písemné agendy – očekávat složitý registraturní systém. Z dochovaných archiválií je patrné, že dokumenty, týkající se různých věcí, byly společně zakládány do stejných desek a zhruba řazeny za sebou chronologicky. Výjimku tvoří národní správce a likvidátor Robert Penka, který ukládal korespondenci do fasciklů (desek) podle adresátů, s nimiž byl v průběhu likvidace firmy v kontaktu (v rámci nich chronologické řazení).⁵⁵

IV. Archivní charakteristika archivního souboru

Fond Terrafilm, Brno (v likvidaci) zachycuje časové období 1945–1950 a 1956, zahrnuje 1 evidenční jednotku (karton se spisovým materiálem) a 38 jednotek inventárních, celková metráž fondu je 0,12 bm.

Archivní soubor obsahuje výhradně písemnosti osob a institucí, které se podílely na likvidaci firmy:

- *národní správce a likvidátor Robert Penka (1945–1948)*
- *národní správce JUDr. Oldřich Bureš (1945–1946)*
- *správci-likvidátoři Antonín Rajmon, František Dostálek, František Einhorn; Dr. Karel Myška; JUDr. Václav Šefrna – Československý státní film, Hospodářství a správa: likvidace býv. film. výroben a půjčoven (1948–1950, 1956)*
- *Zplnomocněnec ministra informací pro hospodářské a finanční věci v oboru filmu pro Čsl. republiku v Praze, náhradové oddělení; Čs. filmová společnost, náměstek pro hospodářské a finanční věci v oboru filmu, majetkové a náhradové oddělení (1945–1948)*

Zachovalost fondu je mezerovitá, zcela chybí písemný materiál z aktivní činnosti firmy. Dokumenty jsou psány v českém jazyce (pouze jednotliviny v němčině a angličtině), fyzický stav fondu je dobrý.

---

⁵⁴ Rozhodnutí Ministra kultury ČR č. 31/1992 ze dne 8.10. 1992, č.j. 10625/92.

⁵⁵ Celkem 7 fasciklů: 1 fascikl – Ministerstvo informací, Praha; 1 fascikl – popis jmění; 1 fascikl – Berní úřad, Poplatkové odd. Nemocenské pojišťovny soukromých zaměstnanců, Pensionský ústav; 1 fascikl – SPF – právní odd. Praha; 1 fascikl – náhradové odd. Praha; 1 fascikl – banky; 1 fascikl – Úřad ochrany práce, Kosmosfilm, Praha). Srov. inv. č. 8.

Pořadací schéma vychází z podoby uložení písemností u původců a ze stavu dochování celého souboru. Archiválie byly rozděleny do hlavních signatur podle jednotlivých původců, v rámci signatur jsou spisy dále děleny dle věcného a chronologického hlediska.⁵⁶ Takto zvolené schéma bylo zvoleno především proto, že respektuje příslušnost dokumentů k jejich původcům a zachovává přehled o tehdejšímu postupu likvidace, o průběhu úřadování a podobě úředního styku mezi jednotlivými aktéry. Z tohoto důvodu je také v souboru vedle originálů (odeslaná, přijatá korespondence) zachována i celá řada jejich kopií (opisy, průklepy), vzniklých buď pro informování druhých stran („na vědomí“) či kvůli uschování „pro jistotu“ odesílatelů.

Při pořádání byly k vnitřní skartaci navrženy pouze některé „nefunkční“ duplicitní či multiplicitní písemnosti a původní spisové desky bez vypovídací hodnoty.

Pořádání a inventarizace se řídila *Instrukcí ředitele NFA pro archivní zpracovávání písemných fondů* (7. 4. 2008, č.j. NFA 0751/2008), přihlédnuto bylo také k *Přílohám č. 1 a 2 vyhlášky č. 645/2004 Sb.*⁵⁷

V. Rozbor obsahu archivního souboru

Fond obsahuje pouze písemnosti pocházející z likvidace firmy. Dokumenty jsou rozděleny do 4 skupin podle jednotlivých původců (signatura I.–IV.):

Signatura I. – Národní správce a likvidátor R. Penka (SPF Brno), inv. č. 1–22, zahrnuje nejrozsáhlejší celek v rámci archivního souboru, signatura se dále dělí do 11-ti podsignatur: *I/a Korespondence se Státní půjčovnou Praha, právní oddělení (JUDr. O. Bureš)*, inv. č. 1–7, zachycuje úřední styk R. Penky s nadřízenou institucí, důležité jsou především záležitosti dosazení národní správy (např. protest majitele Dr. R. Miškevyče) a převzetí majetku Terrafilmu, *I/b Korespondence s Ministerstvem informací v Praze, V. odbor (filmový)*, inv. č. 8, jmenování R. Penky vydané ministerstvem informací, informace o likvidaci, odvolání z funkce likvidátora, předání písemného materiálu, *I/c Korespondence s náhradovým oddělením Zplnomocněnce ministra informací pro hospodářské a finanční věci v oboru filmu v Praze*, inv. č. 9, korespondence s nadřízenou institucí ohledně finančních a personálních záležitostí (zajištění bankovních vkladů, daň ze mzdy, pensijní pojištění zaměstnanců, zahraniční pohledávky), *I/d Korespondence s Čs. filmovou společností*,

---

⁵⁶ Písemný materiál národního správce a likvidátora Roberta Penky (nejrozsáhlejší celek v rámci souboru) se navíc dělí na podsignatury, které převážně odpovídají původnímu uspořádání u tohoto původce.

⁵⁷ *Prováděcí vyhláška k zákonu č. 499/2004 Sb., o archivnictví a spisové službě a změně některých zákonů z 30.6. 2004.*

inv. č. 10–11, pouze zlomek z korespondence, žádost nadřízené instituce o likvidační zprávu, záležitost exploatace filmů v rámci SPF, *I/e Korespondence s Okresním úřadem ochrany práce v Brně*, inv. č. 12, výpověď zaměstnanců k 31. 12. 1945, *I/f Korespondence se Všeobecným pensijním ústavem, úřadovna Brno*, inv. č. 13, finanční a personální věci zaměstnanců (nedoplatek na pensijním pojistném, odhlášení), *I/g Korespondence s bankovními ústavami*, inv. č. 14, záležitost finančních vkladů firmy, *I/h Korespondence s Berním úřadem a Berní správou (poplatkové oddělení) v Brně*, inv. č. 15, finanční a personální věci (např. daňové nedoplatky, výplatní listina zaměstnanců), *I/ch Korespondence s Kosmosfilmem, spol. s r. o. Praha*, inv. č. 16, záležitost členského podílu Dr. R. Miškevyče, vyúčtování exploatace filmů (přehled o filmech a kinech), *I/i Korespondence s Nemocenskou pojišťovnou soukromých zaměstnanců, úřadovna Brno*, inv. č. 17, pohledávky za nedoplatek pojistného, odhlášky zaměstnanců, *I/j Majetkové a finanční záležitosti (popis jmění)*, inv. č. 18–22, předávací protokoly a soupisy inventářů a kopií, které převzala SPF Brno, pohledávky, likvidační uzávěrka s popisem jmění k 5. 1. 1947, celkové vyúčtování likvidace.

Signatura II. – Národní správce JUDr. O. Bureš (Státní půjčovna filmů Praha, právní oddělení), inv. č. 23–28: spisový materiál národního správce JUDr. O. Bureše, dosazení, převzetí a zajištění firmy, postoupené kopie dopisů od R. Penky, Kosmosfilm (členský podíl), finanční záležitosti (zajištění účtu).

Signatura III. – Správce-likvidátor: A. Rajmon, F. Dostálek, F. Einhorn; Dr. K. Myška; JUDr. V. Šefrna (Čs. státní film, hospodářství a správa, likvidace býv. film. výroben a půjčoven), inv. č. 29–33, písemnosti posledních správců – likvidátorů, dokončování likvidace, výpisy z obchodních rejstříků a z Úředního listu republiky Československé (ustanovení a změny ve funkci národního správce, likvidátora), finanční záležitosti (např. bankovní účet, zahraniční pohledávky).

Signatura IV. – Ostatní subjekty podílející se na likvidaci Terrafilmu: Zplnomocněnec ministra informací pro hospodářské a finanční věci (náhradové oddělení – J. Vondráček); Čs. filmová společnost (náměstek ředitele O. Macháček, vedoucí majetkového a náhradového oddělení J. Vondráček), inv. č. 34–38, písemnosti (kopie) posílané od národních správců (především od R. Penky), předávací protokoly a soupisy převzatého majetku, finanční záležitosti (např. přihlášky vkladů, účet firmy, zahraniční pohledávky), zpráva o likvidaci, vyúčtování likvidace včetně zcela kompletního souboru původních dokladů.

Z dochovaného materiálu lze zachytit převážně proces likvidace firmy. Pro studium samotné činnosti a působení Terrafilmu před rokem 1945 je třeba využít jiných zdrojů: fondy z NFA (ČMFÚ, ČSF, ostatní filmové společnosti – Kosmosfilm apod.), fondy ze státních archivů (ministerstva – především informací, centrální úřady, obchodní rejstřík atd.), dobový tisk aj. (např. viz oddíl VII. Použité prameny a literatura).

VI. Záznam o uspořádání archivního souboru a sestavení pomůcky

Fond firmy Terrafilm, Brno (v likvidaci) uspořádal, úvod sepsal, inventární seznam a rejstřík sestavil v prosinci 2008 až lednu 2009 Bc. Jakub Feige. Fond obsahuje celkem 1 evidenční jednotku (karton). Římské číslice v rejstřících odkazují na číslo strany úvodu inventáře, arabské číslice pak na čísla inventárních jednotek vlastního inventárního seznamu. Názvy filmů jsou psány kurzívou.

Dne 7. března 2013 byly ze sbírky reklamních materiálů převzaty reklamní tisky a nabídkové letáky. K fondu Terrafilm, Brno byly přiřazeny pod signaturou V. Dodatky jako inventární čísla 39 až 45. Informace z těchto dodatků již nejsou zohledněny v rámci rejstříků. (Petr Hasan)

VII. Použité prameny a literatura

- Národní filmový archiv v Praze (dále jen NFA Praha), fond Českomoravské filmové ústředí.
- NFA Praha, fond Kosmosfilm spol. s r.o.
- *Český hraný film I. 1898–1930*. Praha: NFA 1995.
- *Český hraný film II. 1930–1945*. Praha: NFA 1998.
- FLODROVÁ, Milena: *Brněnské ulice a vývoj jejich názvů od 13. století po dnešek*. Brno: Magistrát města Brna 1997.
- FLODROVÁ, Milena – GALASOVSKÁ, Blažena – VODIČKA, Jaroslav: *Seznam ulic města Brna s vývojem jejich pojmenování*. Brno: Muzejní a vlastivědná společnost v Brně 1984.
- HAVELKA, Jiří: *Čs. filmové hospodářství I. (Zvukové období 1929–1934)*. Praha: Nakladatelství Čefis 1935.
- HAVELKA, J.: *Čs. filmové hospodářství II. (Rok 1935)*. Praha: Nakladatelství Knihovny Filmového kurýru 1936.
- HAVELKA, J.: *Čs. filmové hospodářství III. (Rok 1936)*. Praha: Nakladatelství Knihovny Filmového kurýru 1937.

- HAVELKA, J.: *Čs. filmové hospodářství IV. (Rok 1937)*. Praha: Nakladatelství Knihovny Filmového kurýru 1938.
- HAVELKA, J.: *Čs. filmové hospodářství V. (Rok 1938)*. Praha: Nakladatelství Knihovny Filmového kurýru 1939.
- HAVELKA, J.: *České filmové hospodářství VI. (1939)*. Praha: Nakladatelství Knihovny Filmového kurýru 1940.
- HAVELKA, J.: *České filmové hospodářství VII. (1940)*. Praha: Nakladatelství Knihovny Filmového kurýru 1941.
- HAVELKA, J.: *České filmové hospodářství IX. (1942)*. Praha: Nakladatelství Knihovny Filmového kurýru 1943.
- HAVELKA, J.: *Kdo byl kdo v československém filmu před rokem 1945*. Praha: Československý filmový ústav (dále jen ČSFÚ) 1979 (strojopis).
- ŠTÁBLA, Zdeněk: *Data a fakta z dějin československé kinematografie 1896–1945*, sv. 2. Praha: ČSFÚ 1989 (strojopis).
- ŠTÁBLA, Z.: *Data a fakta z dějin československé kinematografie 1896–1945*, sv. 3. Praha: ČSFÚ 1990 (strojopis).
- ŠTÁBLA, Z.: *Data a fakta z dějin československé kinematografie 1896–1945*, sv. 4. Praha: ČSFÚ 1990 (strojopis).

VIII. Inventární seznam

<i>Inv. č. Sign.</i>	<i>Obsah</i>	<i>Časový rozsah</i>	<i>Č. evid. jednotky</i> ⁵⁸
I. Národní správce a likvidátor R. Penka (Státní půjčovna filmů Brno)			
<i>I/a Korespondence se Státní půjčovnou filmů v Praze, právní oddělení (JUDr. O. Bureš)</i>			
1	Dosazení národních správců, likvidátora. Korespondence s Dr. R. Miškevyčem (majitel Terrafilmu) – odmítnutí dosazené národní správy a žádost o vrácení majetku; fol. 9. ⁵⁹	1945–1946	1
2	Personální záležitosti: pensijní pojištění zaměstnanců, výplata mezd; fol. 4.	1945	1
3	Finanční záležitosti: přihlášky vkladu, výplatní listy, účet za světlo; fol. 3.	1945–1946	1
4	Majetkové záležitosti: předávací protokol a soupis inventáře Terrafilmu, přihlašování majetkových hodnot, hlášení škod na autorských právech v době okupace, kulturní zločiny nacistů, restituce kulturního materiálu podle úmluvy s Polskem; fol. 10.	1945–1946	1
5	Kosmosfilm – vyúčtování podílu Terrafilmu; fol. 2.	1945–1946	1
6	Exploatace filmů <i>Vojnarka</i> a <i>Čekanky</i> SPF – záležitost náhrady; fol. 5.	1946	1
7	Přeposlané kopie dopisů R. Penky (torzo) – podání informace, žádost o pokyny od SPF v Praze; fol. 2.	1946	1
<i>I/b Korespondence s Ministerstvem informací v Praze, V. odbor (filmový)</i>			
8	Jmenování R. Penky likvidátorem a správcem Terrafilmu, zprávy o stavu likvidačních prací, odvolání R. Penky z funkce likvidátora – předání písemného materiálu likvidované firmy; fol. 9.	1946–1948	1

⁵⁸ Není-li uvedeno jinak, jedná se o karton.

⁵⁹ Není-li uvedeno jinak, jsou dokumenty v českém jazyce a pokud není uvedeno jinak, jedná se o strojopis.

	<i>I/c Korespondence s náhradovým oddělením Zplnomocněnce ministra informací pro hospodářské a finanční věci v oboru filmu v Praze</i>		
9	Finanční a personální záležitosti: bankovní účet, přihlášky vkladů, uvolnění finančních částek z konta, daň ze mzdy, pensijní pojištění zaměstnanců, zahraniční pohledávky (mj. General Film Distributors Ltd., London); fol. 14.	1946–1947	1
	<i>I/d Korespondence s Čs. filmovou společností</i>		
10	Průběh likvidace – žádost o zprávu; fol. 2.	1947	1
11	Exploatace filmů v rámci SPF; strojopis, rukopis, fol. 2.	1948	1
	<i>I/e Korespondence s Okresním úřadem ochrany práce v Brně</i>		
12	Personální záležitosti: výpověď zaměstnanců Terrafilmu k 31. 12. 1945; fol. 3.	1945	1
	<i>I/f Korespondence se Všeobecným pensijním ústavem, úřadovna Brno</i>		
13	Finanční a personální záležitosti: pohledávka – nedoplatek na pensijním pojistném za zaměstnance firmy, ohláška a odhlášky zaměstnanců; česky, německy, strojopis, rukopis, fol. 11.	1945–1946	1
	<i>I/g Korespondence s bankovními ústavami</i>		
14	Finanční záležitosti: zajištění a převod vkladů Terrafilmu, přihlášky vkladů na běžných účtech, uvolnění vázaného vkladu; fol. 43.	1945–1946	1
	<i>I/h Korespondence s Berním úřadem a Berní správou (poplatkové oddělení) v Brně</i>		
15	Finanční a personální záležitosti: výdělečný majetek, daňové nedoplatky firmy, daň ze mzdy, výplatní listina zaměstnanců; strojopis, rukopis, fol. 12.	1945–1947	1

	<i>I/ch Korespondence s Kosmosfilmem, spol. s r. o. Praha</i>		
16	Vyúčtování z exploatace filmů a reklamy firmy Terrafilm k 31. 12. 1945 a k 27. 8. 1945, opis zápisu ze schůze podílníků Kosmosfilmu (12. 2. 1946), vypovězení členského podílu u Kosmosfilmu, převod konečného vyúčtování podílu na účet Terrafilmu, postoupení dokladů (účtů) v záležitosti nuceného vyúčtování filmů; strojopis, rukopis, fol. 61.	1945–1947	1
	<i>I/i Korespondence s Nemocenskou pojišťovnou soukromých zaměstnanců, úřadovna Brno</i>		
17	Finanční a personální záležitosti: odhlášky zaměstnanců, pohledávky – nedoplatek pojištění (exekuce), předpis pojistného; fol. 12.	1946–1947	1
	<i>I/j Majetkové a finanční záležitosti (popis jmění)</i>		
18	Převzetí majetku firmy Státní půjčovna Brno 20. a 21. 9. 1945 (protokol, soupisy inventářů a kopií, projekční aparatury a majetku Dr. R. Miškevyče); strojopis, rukopis, fol. 13.	1945	1
19	Pohledávka Josefa Směšného – podíl z exploatace a prodeje filmů, provize z uzávěrek; strojopis, rukopis, fol. 8.	(1944–1945) 1946	1
20	Pohledávka Stellafilmu, a. s. za film <i>Okénko do nebe</i> ; fol. 3.	1946	1
21	Likvidační uzávěrka, popis jmění Terrafilmu k 5. 1. 1947; fol. 5.	1947	1
22	Vyúčtování likvidace – seznam příloh zaslaných 17. 1. 1947 náhradovému oddělení zplnomocněnce ministra informací pro hospodářské a finanční věci v oboru filmu pro ČSR; fol. 2.	1947	1
	II. Národní správce JUDr. O. Bureš (Státní půjčovna Praha, právní oddělení)		
23	Dosazení národních správců, likvidátora. Korespondence s Dr. R. Miškevyčem (majitel Terrafilmu) – odmítnutí dosazené národní správy; fol. 15.	1945–1946	1

24	Převzetí a zajištění firmy (mj. předávací protokol inventáře); strojopis, rukopis, fol. 10.	1945	1
25	Personální záležitosti: pensijní pojištění zaměstnanců, výplata mezd; fol. 4.	1945–1946	1
26	Postoupené kopie dopisů od R. Penky – podání informace, žádost o pokyny od SPF v Praze: exploatace filmů <i>Vojnarka</i> a <i>Čekanky</i> SPF, Kosmosfilm (úhrada dluhu, vyúčtování exploatace filmů Terrafilmu), pohledávka Stellafilmu za film <i>Okénko do nebe</i> , finanční záležitosti (převod účtu ve staré měně, přihláška vkladu, daňové závazky), námitka Dr. R. Miškevyče proti národní správě; strojopis, rukopis, fol. 20.	1945–1946	1
27	Kosmosfilm, spol. s r. o.: členský podíl Dr. R. Miškevyče (zadržení, vyúčtování podílnictví firmy, vypovězení podílu); strojopis, rukopis, fol. 11.	1945–1946	1
28	Finanční záležitosti: zajištění a převod účtu, přihlášky vkladu; fol. 9.	1945–1946	1

III. Správce-likvidátor: A. Rajmon, F. Dostálek, F. Einhorn; Dr. K. Myška; JUDr. V. Šefrna (Čs. státní film, hospodářství a správa, likvidace býv. film. výroben a půjčoven)

29	Obchodní rejstřík, dosazení národních správců likvidátorů: výpis z obchodního rejstříku A XVI-60 (Krajský soud civilní Brno) k 20. 10. 1945, výpis z obchodního rejstříku A XXXIII-132 (Krajský soud obchodní Praha) k 26. 6. 1945 a k 23. 6. 1949, ustanovení a zápis správců likvidátorů – Antonín Rajmon, František Dostálek, František Einhorn, Dr. Karel Myška, JUDr. V. Šefrna, likvidace – výmaz (Úřední list republiky Československé); strojopis, rukopis, fol. 30.	1949–1950, 1956	1
30	Finanční záležitosti: bankovní účet (vázané a volné vklady); fol. 7.	1949	1
31	Finanční záležitosti: stvrzenka za jízdu elektrickou drahou do Radlic k prohlídce spisového materiálu Terrafilmu (16. a 17. 11. 1949); fol. 1.	1949	1

32	Finanční záležitosti: zahraniční pohledávky – pohledávka firmy General Film Distributors Ltd. London a firmy Eagle-Lion Distributors Ltd. London; strojopis, rukopis, fol. 6.	1948–1950	1
33	Finanční záležitosti: nedoplatek na dani ze mzdy; fol. 13.	1948–1950	1

IV. Ostatní subjekty podílející se na likvidaci: Zplnomocněnec ministra informací pro hospodářské a finanční věci (náhradové oddělení – J. Vondráček); Čs. filmová společnost (náměstek ředitele O. Macháček, vedoucí majetkového a náhradového oddělení J. Vondráček)

34	Majetkové záležitosti: převzatý majetek Terrafilmu (protokoly a soupisy kopií a inventáře 20. 9. 1945, ohodnocení majetku, filmy předané SPF – seznam); fol. 10.	1945–1946	1
35	Finanční záležitosti: přihlášky vkladů, účet firmy; fol. 8.	1946	1
36	Finanční záležitosti – pohledávky: výplaty zaměstnancům, nemocenské pojištění za zaměstnance (Nemocenská pojišťovna soukromých zaměstnanců v Praze – pohledávka za dlužné pojistné, exekuce), nedoplatek daně ze mzdy, zahraniční pohledávky (General Film Distributors Ltd. London, F. J. Veskrna Chicago), pohledávka Berního úřadu v Brně – nedoplatky na daních (převzatý filmový materiál a kinozařízení); česky, anglicky, fol. 48.	1945–1948	1
37	Zpráva o likvidaci, vyúčtování likvidace správcem R. Penkou (mj. popis jmění k 5. 1. 1947, kompletní seznam příloh – původní doklady) – zasláno Zplnomocněnci pro hospodářské a finanční věci; česky, anglicky, strojopis, rukopis, fol. 67.	1946–1947	1
38	Dtto. (bez příloh – původních dokladů) – zasláno Ústřednímu ředitelství Čs. filmové společnosti na vědomí; fol. 9.	1946–1947	1

V. Dodatky⁶⁰

39	Nabídka filmů pro r.1938.	1938	1
40	Nabídka filmů pro sezonu 1939/1940.	[1939]	1
41	Nabídky filmů pro sezonu 1940/1941.	[1940]	1
42	Nabídka filmů pro sezonu 1941/1942.	[1941]	1
43	Popisky k filmům „Ihre tollste Nacht“ a „Der Wilderer vom Egerland.“	s. d.	1
44	Nabídky filmů.	s. d.	1
45	Kunstausschuss – představení jednotlivých členů.	s. d.	1

---

⁶⁰ Dodatky byly převzaty ze sbírky reklamních materiálů a k fondu Terrafilm, Brno byly přiřazeny 7. března 2013.

IX. Rejstřík – jmenný, místní, firem, institucí a filmů⁶¹

<i>300 km Šumavou, ČSR</i>	IX
<i>800 km Moravou, ČSR</i>	IX
<i>Autem rychleji k obchodnímu úspěchu, ČSR</i>	IX
Avramenko, Vasile – sovětský režisér	IV
Bělohradský, František – úředník SPF (Brno)	VI
Berlín	III
Berní úřad, berní správa v Brně	VI, XI, 15, 36
<i>Beskydy, ČSR, 1937</i>	IX
Borský, Vladimír – filmový režisér	IX
Brno	III, VI, IX, X–XIII
Brno – Komárov (filmové skladiště)	III, VI
Bulgakov, Leo – sovětský režisér	IV
Bureš, Oldřich JUDr. – právní úředník SPF, národní správce Terrafilmu, Brno	VII–IX, XI–XIII, 1–7
<i>Čechoslovák Ant. Hudec, ČSR, 1931</i>	IX
Čechy	V
<i>Čekanky, ČSR, 1940</i>	V, IX, 6, 26
Českomoravské filmové ústředí, Praha (ČMFÚ)	VIII, XIV
Československá filmová společnost, Praha	VIII, XI, XIII, 10–11, 38
Československý státní film, Praha (ČSF)	VIII, X, XI, XIII
Český filmový ústav, Praha	XI
Čs. Filmová kronika	VI
ČSR	IV, V, IX
Dostálek, František – správce-likvidátor Terrafilmu, Brno	VIII, X, XI, XIII, 29
<i>Dvanáct křesel (Dwanaście krzesel), ČSR – Polsko, 1933</i>	VIII
Eagle-Lion Distributors Ltd., Londýn	32
Einhorn, František – správce-likvidátor Terrafilmu, Brno	VIII, X, XI, XIII, 29
Excelsiorfilm k. s., Brno – půjčovna a výrobní firma	IV, VII
„Figurka – Idylický úryvek ze zápisků advokátního koncipienta“ – povídka Jana Nerudy	IX
Fleck, Jakob – rakouský filmový režisér, scenárista, producent a kameraman	VIII

⁶¹ Římská čísla odkazují na číslo strany úvodu inventáře, arabská čísla pak na inventární číslo vlastního inventárního seznamu. Názvy filmů jsou psány kurzívou.

Fleck, Luise – rakouský filmový režisér	VIII
Frič, Martin – filmový režisér	VIII
General Film Distributors Ltd., Londýn	9, 32, 36
Herinek, Konrád – zaměstnanec Terrafilmu, Brno (expedice)	IV, V
Hlinomaz, Josef – ředitel SPF	VI, VII
Holý – firma v Brně	VI
Chicago	36
Ilf, Ilja – ruský spisovatel	VIII
<i>Jak vzniká psací stroj</i> , ČSR, 1936	IX
Jirásek, Alois – prozaik a dramatik	IX
Karaczewski	viz Karačevský
Karačevský, Roman Ing. – zaměstnanec Terrafilmu, Brno	IV, VI
Kartel filmových dovozců	IV
Kinofilm, Brno – půjčovna a výrobní filmů	IV
Klimeš, Antonín – divadelní režisér	IV
Kodak	VI
Kolm-Veltée, Walter – rakouský filmový režisér	VIII
Kosmosfilm spol. s r. o., Praha – filmová distribuční společnost	V, VI, VII, VIII, XI, XIV, 5, 16, 26, 27
Krajský soud civilní v Brně	III, 29
Krajský soud obchodní v Praze	III, 29
<i>Ladol, tekuté cididlo</i> , ČSR, 1935	IX
Lamač, Karel – filmový režisér	IX
Legiafilm, Brno – půjčovna a výrobní filmů	III
Legiažurnál – filmový žurnál vydávaný Legiafilmem, Brno (1928–1933)	III
Lidový soud civilní v Praze	VIII
Londýn	9, 32, 36
Lucerna – palác v Praze 2, Vodičkova 36	VII, X
<i>Lucerna</i> , ČSR, 1938	V, IX
Macháček, O. – náměstek ředitele Čs. filmové společnosti	XIII
Majer, Vladimír – filmový režisér	IX
<i>Marusia</i> , USA – Ukrajina, 1938	IV, V
Meissner Film, spol. s r. o., Praha	IV

Meissner, Emil – majitel společnosti Meissner Film, Praha	IV
ministr informací, ministerstvo informací, ministerstvo informací a osvěty	VI, VII, VIII, X, XI, XII, XIII, 8
Miszkiwycz	viz Miškevyč
Miškevyč (Miszkiwycz), Roman Dr. – majitel firmy Terrafilm, Brno	III–IX, XII, 1, 18, 23, 26, 27
Miškevyč, Štěpán – zaměstnanec Terrafilmu, Brno	IV
Moldaviafilm – půjčovna a výrobná filmů	IX
Morava	V
„Muži v bílém“ – americká divadelní hra (čs. premiéra 1936)	IV
Myška, Karel Dr. – správce-likvidátor Terrafilmu, Brno	VIII, X, XI, XIII, 29
Náhradové oddělení zplnomocněnce pro hospodářské a finanční věci, Praha	VII, X–XIII, 9, 22
<i>Napříč Šumavou</i> , ČSR	IX
Národní filmový archiv, Praha (NFA)	X, XIII
<i>Natalka Poltavka</i> , USA – Ukrajina, 1937	IV
Nemocenská pojišťovna soukromých zaměstnanců, úřadovna v Brně	XI, XII, 17, 36
Neruda, Jan – básník, prozaik a novinář	IX
<i>Okénko do nebe</i> , ČSR, 1940	20, 26
Okresní soud v Brně	VII
Okresní úřad ochrany práce v Brně	XI, XIII, 12
Penka, Robert – vedoucí brněnské pobočky SPF, národní správce a likvidátor Terrafilmu, Brno	VI–XIII, 7, 8, 26, 37, 38
Petrov, Jevgenij – ruský spisovatel	IX
Piska, Josef – zaměstnanec Terrafilmu, Brno (disponent)	IV, VI
Polsko	IV, 4
„Povídky malostranské“ – literární dílo Jana Nerudy	IX
Praha	III–XII
Protektorát Čechy a Morava	V
<i>První čs. auto s předním náhonem</i> , ČSR, 1933	IX
<i>První návštěva presidenta republiky v Brně</i> , ČSR, 1936	IX
<i>Přes 10 000 km ve dvaceti dnech sériovým autem</i> , ČSR	IX
Radlice (Praha)	X, 31
Rajmon, Antonín – správce-likvidátor Terrafilmu, Brno	VIII, X, XI, XIII, 29

Rex-Film, Varšava – půjčovna a výrobní filmů (Polsko)	VIII
<i>Rozpustilá noc (Csardas, Ihre tollste Nacht)</i> , německá verze, ČSR – Rakousko, 1935	VIII
<i>Rozpustilá noc</i> , ČSR, 1934	VIII
Říšský protektor v Čechách a na Moravě	V
Selenophon Wien – rakouská výrobní společnost	IV
Slaviček, Jiří – filmový režisér	IX
Směšný, Josef – zaměstnanec Terrafilmu, Brno (zástupce)	IV, 19
Standardfilm, Brno – půjčovna a výrobní filmů	VII
Státní půjčovna filmů (SPF)	VI, VIII, X–XIII, 1–7, 11, 18, 26, 34
Státní ústředí pro kinofikaci	VI
Stellafilm, a. s., Praha – filmová výrobní a distribuční společnost	20, 26
<i>Strýček z Ameriky</i> , ČSR, 1929	III
Stryj – město na západní Ukrajině, do r. 1919 Rakousko-Uhersko, 1919–1939 Polsko, od r. 1939 Ukrajina	III
Stýblo – palác v Praze 2, Václavské náměstí 30	IV
Svoboda, F. X. – dramatik	IX
<i>Šárka u Tišnova</i> , ČSR, 1938	IX
Šefrna, Václav JUDr. – úředník ČSF, správce-likvidátor Terrafilmu, Brno	VIII, X, XI, XIII, 29
Švehla, Pavel – úředník SPF v Brně	VI
Terra Film GmbH, Berlín – německá výrobní a distribuční společnost	III
Treutlerová, Božena – zaměstnankyně Terrafilmu, Brno (korespondentka)	IV, V
Ukrajín Film Corporation – americko-ukrajinská výrobní společnost	IV
Úřední list republiky Československé	XIII, 29
Ústřední likvidační oddělení zplnomocněnce pro hospodářské a finanční věci, Praha	VII, X
<i>V cizím revíru (Wilderer vom Egerland, Im fremden Revier)</i> , ČSR – Rakousko, 1934	IX
Varšava	IX
Veskrna, F. J., Chicago	36
<i>Vojnarka</i> , ČSR, 1936	V, IX, 6, 26

Vondráček, J. – vedoucí náhradového oddělení zplnomocněnce pro hospodářské a finanční věci; vedoucí majetkového a náhradového oddělení Čs. filmové společnosti	XIII
<i>Vše pro lásku</i> , ČSR, 1930	IX
Všeobecný pensijní ústav, úřadovna v Brně	XIII, 13
<i>Vzhůru nohama</i> , ČSR, 1938	V, IX
Waszyński, Michał – polský filmový režisér	IX
Zemské divadlo v Brně	IV
Zplnomocněnec ministra informací pro správu filmových půjčoven v zemi České a Moravskoslezské, Praha	VI
Zplnomocněnec pro hospodářské a finanční věci v oboru filmu pro Československou republiku, Praha	VII, VIII, X–XIII, 9, 22, 37
Žižkov (nákladové nádraží)	III

Název archivní pomůcky: Terrafilm, Brno (v likvidaci)

Časový rozsah pomůcky: 1938–1956

Počet evidenčních jednotek: 1 karton

Počet inventárních jednotek: 45

Rozsah zpřístupněných archiválií: 0,12 bm

Stav ke dni: 7. 3. 2013

Archivní fond zpracoval: Bc. Feige Jakub

Pomůcku sestavil: Bc. Feige Jakub

Počet stran: XV + 12

Číslo jednací: NFA 2548/2008

Pomůcku schválil: 11. 12. 2008
Datum

.....
Vladimír Opěla
ředitel NFA

Nově vymezené a revidované evidenční jednotky při GI 2012–2013

Název fondu: **Terrafilm, Brno (v likvidaci)**

Datum provedení Generální inventury NAD: 7. 3. 2013

	<i>počet (ks)</i>	<i>inv.č.⁶²</i>	<i>Uložení (kart.)</i>	<i>poznámky</i>
Kartony				
Kartony	1			
Tisky				
Tisky po roce 1800 A	6	41 (2), 43, 44 (2), 45	1	

Ověřená metráž: 0, 12 bm

Vyhotovil: Petr Hasan

---

⁶² Inventární číslo a údaje o uložení jsou uvedeny pouze u nově vykázaných dílčích evidenčních jednotek. Údaje v kulatých závorkách za inventárními čísly znamenají počet kusů dílčí evidenční jednotky v daném inventárním čísle. V případě jednoho kusu se údaj „(1)“ neuvádí.